

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 112/21
U Luxembourgju 22. lipnja 2021.

Presuda u predmetu C-872/19 P
Venezuela/Vijeće

Venezuela ima aktivnu procesnu legitimaciju protiv uredbe kojom se protiv nje uvode mjere ograničavanja

Sud ukinuo presudu Općeg suda koji je presudio suprotno i vratio mu predmet na ponovno suđenje kako bi odlučio o meritumu tužbe za poništenje

Uzimajući u obzir pogoršanje stanja u području ljudskih prava, vladavine prava i demokracije, Vijeće Europske unije donijelo je 2017. mjere ograničavanja protiv Venezuele. Članci 2., 3., 6. i 7. Uredbe 2017/2063¹ predviđali su, među ostalim, zabranu prodaje ili isporuke bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu u Venezueli vojne opreme i s njom povezanih tehnologija koje se mogu upotrijebiti u svrhu unutarnje represije kao i zabranu pružanja tim fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima u Venezueli određenih tehničkih, posredničkih ili financijskih usluga povezanih s isporukom te opreme.

Venezuela je 6. veljače 2018. podnijela tužbu za poništenje Uredbe 2017/2063 u dijelu u kojem se njezine odredbe na nju odnose. Potom je prilagodila svoju tužbu kako bi njome obuhvatila i Odluku 2018/1656 i Provedbenu uredbu 2018/1653², akte kojima je Vijeće produljilo donesene mjere ograničavanja. Presudom od 20. rujna 2019. Opći sud Europske unije odbacio je tu tužbu kao nedopuštenu zbog toga što sporne odredbe nisu izravno utjecale na pravnu situaciju Venezuele³.

Povodom žalbe Venezuele Sud je odlučivao o primjeni kriterija o dopuštenosti predviđenih u članku 263. četvrtom stavku UFEU-a u odnosu na tužbu treće države za poništenje mjera ograničavanja koje je Vijeće usvojilo s obzirom na stanje u toj državi. Ukinuo je presudu Općeg suda u dijelu u kojem je on proglasio nedopuštenom tužbu Venezuele za poništenje članaka 2., 3., 6. i 7. Uredbe 2017/2063 i vratio predmet Općem sudu na ponovno suđenje kako bi odlučio o meritumu te tužbe.

Ocjena Suda

Sud je najprije istaknuo da je, s obzirom na to da se žalba Venezuele ne odnosi na dio pobijane presude u kojem je tužba te treće države za poništenje Provedbene uredbe 2018/1653 i Odluke 2018/1656 proglašena nedopuštenom, Opći sud u tom pogledu konačno odlučio. Sud je zatim podsjetio na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, on može, prema potrebi po službenoj dužnosti, odlučiti o razlogu koji se odnosi na javni poredak, a koji se temelji na povredi pretpostavki dopuštenosti utvrđenih u članku 263. UFEU-a.

U ovom je slučaju **po službenoj dužnosti istaknuo pitanje može li se Venezuela smatrati „pravnom osobom” u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.** U tom pogledu istaknuo je da iz te odredbe ne proizlazi da se određene kategorije pravnih osoba ne mogu pozivati na

¹ Uredba Vijeća (EU) 2017/2063 od 13. studenoga 2017. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Venezueli (SL 2017., L 295, str. 21.)

² Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/1656 od 6. studenoga 2018. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2017/2074 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Venezueli (SL 2018., L 276, str. 10.) i Provedbena uredba Vijeća (EU) 2018/1653 od 6. studenoga 2018. o provedbi Uredbe (EU) 2017/2063 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Venezueli (SL 2018., L 276, str. 1.)

³ Presuda od 20. rujna 2019., Venezuela/Vijeće, [T-65/18](#).

mogućnost podnošenja tužbe za poništenje predviđene tim člankom. Osim toga, iz njegove ranije sudske prakse također ne proizlazi da se pojam „pravna osoba” iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a usko tumači. Sud je potom istaknuo da načelo prema kojem se Unija temelji, među ostalim, na vrijednosti vladavine prava proizlazi kako iz članka 2. UEU-a tako i iz članka 21. UEU-a, na koji upućuje članak 23. UEU-a, koji se odnosi na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku (ZVSP). U tim je okolnostima presudio da bi, u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, s obzirom na načela djelotvornog sudskog nadzora i vladavine prava, **treća država morala imati aktivnu procesnu legitimaciju kao „pravna osoba” u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a ako su ispunjeni ostali uvjeti predviđeni tom odredbom.** U tom pogledu pojasnio je da **obveze Unije da nadzire poštovanje vladavine prava nisu podređene uvjetu reciprociteta. Prema tome, Venezuelu, kao državu s međunarodnom pravnom osobnošću, treba smatrati „pravnom osobom” u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.**

Nadalje, Sud je presudio da je **Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je smatrao da predmetne mjere ograničavanja ne proizvode izravno učinke na pravni položaj Venezuele.** U tom je pogledu utvrdio da su predmetne mjere ograničavanja donesene protiv Venezuele. Naime, zabraniti subjektima Unije obavljanje određenih transakcija značilo bi zabraniti Venezueli obavljanje tih transakcija s tim subjektima. Osim toga, budući da je stupanjem na snagu Uredbe 2017/2063 stupila na snagu odmah i automatska primjena zabrana predviđenih njezinim člancima 2., 3., 6. i 7., te zabrane sprečavaju Venezuelu da nabavi mnoge proizvode i usluge. Sud je iz toga zaključio da navedene odredbe proizvode izravne učinke na pravni položaj te države. U tom je pogledu istaknuo da nije potrebno praviti razliku ovisno o tome ulaze li takve poslovne djelatnosti u akte upravljanja (*iure gestionis*) ili u akte javne vlasti (*iure imperii*). Također, on je utvrdio da u tu svrhu nije relevantna okolnost da predmetne mjere ograničavanja nisu apsolutna zapreka Venezueli da nabavlja predmetnu robu i usluge.

Slijedom toga, **Sud je odlučio o meritumu ostalih razloga nedopuštenosti koje je Vijeće prvotno istaknulo pred Općim sudom.** Što se tiče razloga koji se temelji na nepostojanju pravnog interesa Venezuele, Sud je smatrao da, s obzirom na to da zabrane predviđene u člancima 2., 3., 6. i 7. Uredbe 2017/2063 negativno utječu na interese Venezuele, osobito gospodarske, njihovo poništenje može joj samo po sebi donijeti korist. Što se tiče razloga koji se temelji na činjenici da se sporne odredbe ne odnose izravno na Venezuelu, Sud je smatrao da se zabrane propisane predmetnim člancima Uredbe 2017/2063 primjenjuju bez ostavljanja adresatima koji su zaduženi za njihovu provedbu ikakve diskrecijske ovlasti i bez potrebe za donošenjem provedbenih mjera. Budući da je već utvrdio da te odredbe proizvode učinke na pravni položaj Venezuele, Sud je odbio taj razlog.

Naposljetku, Sud je istaknuo da je **Uredba 2017/2063 „regulatorni akt” u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Budući da članci te uredbe koje osporava Venezuela ne podrazumijevaju provedbene mjere, Sud je zaključio da ta treća zemlja ima aktivnu procesnu legitimaciju protiv njih na temelju te odredbe a da pritom ne mora dokazati da se ti članci odnose osobno na nju.**

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda Suda se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivan učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud ga može i sam riješiti. U suprotnome, predmet se vraća Općem sudu, koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106